

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ
ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

РЕДКОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мельниченко О.М., д-р с.-г. наук.

Олешко В.П., канд. с.-г. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Комарова Н.В., д-р філософії.

Мостипан О.В., д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Наукові пошуки молоді у ХХІ столітті. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 29 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 89 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

- Інтеграція з громадським транспортом: відсутність зручних пересадочних вузлів «вело+транспорт» (наприклад, велопарковки біля автостанцій, можливість провозу велосипедів у громадському транспорті).

- Безпека та дизайн вулиць: вузькі тротуари, відсутність фізичного відокремлення велодоріжок у густонаселених кварталах[4-7].

Рекомендації

1. Оновити та впровадити муніципальну концепцію велоруку з чіткими цілями (кілометраж, стандартні типи велодоріжок, бюджет). Опирається на уже наявні документи 2014–2021 рр. і залучати громадськість[6]

2. Фокус на «перші кілометри» — безпечні маршрути до шкіл, ринку і парку «Олександрія» як пілотні маршрути [8].

3. Інтеграція з кліматичною політикою та національними ініціативами (координація з програмами EU/UNDP щодо національної стратегії велоруку) для доступу до грантів і технічної допомоги[3].

4. Заохочення через сервіс: розширення велопрокату, велопаркувань біля ключових об'єктів, освітні кампанії з безпеки[4].

5. Моніторинг і оцінка ефектів: збирати дані про інтенсивність руху, зміну modal share, якість повітря та випадки ДТП для корекції політики[8].

Висновки. Розвиток велоінфраструктури у Білій Церкві — технічно здійснений і економічно доцільний крок для підвищення екологічної стійкості та якості міського середовища. Комбінація місцевого планування, інструментів заохочення і співпраці з національними/міжнародними програмами дозволить максимально використати потенціал велосипеда як щоденного транспорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Atre, U. “Better Bike Infrastructure Improves Environmental and Human Health.” EESI. (Стаття про вплив велосипедної інфраструктури на екологію і здоров'я). <https://www.eesi.org/articles/view/better-bike-infrastructure-improves-environmental-and-human-health?utm>

2. Brand, C. et al., The climate change mitigation effects of daily active travel (огляд/дослідження про вплив вело- та піших поїздок на викиди). ScienceDirect

3. EU4Climate / UNDP повідомлення про підготовку національної стратегії розвитку велоруку в Україні (2021). EU4Climate

4. U-Cycle — Асоціація велосипедистів України (інституційні матеріали про просування велоруку в містах України). U-Cycle

5. Panasiuk, A. “Exploring The Barriers To Urban Cycling Adoption In The City Of Kyiv.” MA Thesis, Kyiv School of Economics, 2023 <https://publications.kse.ua/publications/exploring-barriers-urban-cycling-adoption-149?utm>

6. Програма розвитку велоінфраструктури та популяризації велоруку в Білій Церкві на 2021–2023 роки (офіційний документ міської ради). new.bc-rada.gov.ua

7. Презентація концепції розвитку велоінфраструктури м. Біла Церква (матеріали міської ради, 2014). <https://bc-rada.gov.ua/node/4175?utm>

8. Локальні ресурси: карти веломаршрутів та сервіси прокату (Bikemap, локальні велопрокати — парк «Олександрія» тощо). The best cycling routes and bike trails in and around Bila Tserkva - Bikemap

УДК 502.7:355(477)

БІЛКОВСЬКИЙ О.А., магістрант

Науковий керівник – **ОЛЕШКО В.П.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА СТАН НЕВІДНОВЛЮВАНИХ БІОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Досліджено вплив військових дій на стан невідновлюваних водних біоресурсів України. Встановлено, що руйнування гідротехнічних споруд, забруднення водойм і зміна гідрологічного режиму призвели до зниження чисельності основних промислових видів риб. Доведено порушення природного відтворення судака, коропи,

ляща та осетрових. Запропоновано напрями післявоєнного відновлення водних екосистем і моніторинг їх екологічного стану.

Ключові слова: водні біоресурси, війна, забруднення, рибні запаси, судак, короп, осетрові, відновлення екосистем.

Водні біоресурси України є важливою складовою природного капіталу держави, що забезпечує продовольчу безпеку, розвиток рибного господарства та стабільність водних екосистем. Воєнні дії, які тривають з 2022 року, спричинили масштабні екологічні зміни у водних об'єктах країни. Руйнування гідротехнічних споруд, зокрема Каховської ГЕС, обміління водойм і забруднення річок токсичними речовинами призвели до деградації місць нересту, зниження чисельності промислових видів риб і загибелі значної кількості водних організмів [1].

Військові дії на території України призвели до глибоких змін у природних екосистемах, зокрема у водному середовищі. Водні біоресурси, що мають стратегічне значення для продовольчої безпеки та економіки держави, зазнають значного антропогенного навантаження. Вивчення впливу війни на стан невідновлюваних біоресурсів є важливим для подальшого планування відновлення екосистем і збереження біорізноманіття.

Метою наших досліджень було визначити основні наслідки військових дій для водних біоресурсів України, охарактеризувати стан рибних запасів і запропонувати шляхи їх відновлення у післявоєнний період.

У роботі використано дані гідробіологічних спостережень, матеріали наукових звітів, аналітичних оглядів і екологічних досліджень щодо стану водойм у басейнах Дніпра, Сіверського Дінця, Інгульця та Азовського моря. Застосовано методи порівняльного аналізу, узагальнення, систематизації та оцінки антропогенного впливу.

Найбільшого удару зазнали види, чутливі до змін гідрологічного режиму та якості води: судак звичайний, лящ, короп, плітка, карась сріблястий. У басейні Дніпра та Сіверського Дінця зафіксовано масову загибель малька й дорослих особин через дефіцит кисню та забруднення продуктами горіння палива. У пониззі Дніпра та Азовському морі спостерігається зникнення або різке скорочення популяцій тюльки, бичків та піленгаса [3].

Додаткову загрозу становить потрапляння у водойми важких металів, вибухових речовин та залишків нафтопродуктів, що порушують репродуктивну функцію риб і викликають мутації у молоді [2]. Внаслідок знищення частини риборозплідних господарств та порушення ланцюгів постачання кормів спостерігається зниження штучного відтворення коропових і осетрових видів [5].

Для зменшення негативних наслідків необхідно провести комплексну гідробіологічну оцінку втрат іхтіофауни, розробити програми штучного відновлення запасів судака, коропа та осетрових, здійснити моніторинг токсичного забруднення донних відкладів і створити державну стратегію післявоєнного відновлення водних екосистем.

Отже, війна стала серйозним викликом для стійкості водних екосистем України. Відновлення їхнього біорізноманіття та промислового потенціалу потребує довготривалого екологічного моніторингу, міжнародної співпраці та залучення наукових програм із відновлення природних популяцій риб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Знищення каховського водосховища наслідки на довкілля / URL: https://www.researchgate.net/publication/388706256_Znisenna_Kahovskogo_vodoshovisa_naslidki_dla_dovkilla
2. Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України / URL: <http://monitoring.davr.gov.ua/EcoWaterMon/GDKMap/Index>
3. Випалена земля. Як війна впливає на екологію України / URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovyya-viyna-pivden-ekolohiya-spalena-zemlya/32191731.html>
4. Війна та екологія: Чому природа стає жертвою збройного конфлікту ? / URL: <https://iaa.org.ua/articles/vijna-ta-ekologiya-chomu-pryroda-staye-zhertvoyu-zbrojnogo-konfliktu>
5. Вода як джерело життя чи зародок війни : як крадіжка води окупантами впливає на водозабезпеченість України та Криму <https://ecoaction.org.ua/voda-iak-dzherelo-zhyttia.html>

Киченко М.О., Герасименко В.Ю. Екологічна безпека виробництва та експлуатації сонячних електростанцій в Україні.....	49
Наконечний Ю.В., Герасименко В.Ю. Екологічна оцінка реконструкції та діяльності комплексу перевантаження і переробки тропічних олій у м. Південне.....	51
Кизим К.М., Герасименко В.Ю. Екологічні та урбаністичні аспекти велоінфраструктури (на прикладі м. Біла Церква).....	52
Білковський О.А., Олешко В.П. Вплив військових дій на стан не відновлюваних біоресурсів України.....	54
Духновський Т. В., Яцко В. О., Гембік В.О., Олешко В.П. Природно-заповідні території як осередки відновлення популяцій аборигенних видів риб та стабілізації водних біоценозів.....	56
Горобець В.В., Савченко Ю.В., Черниш В.А., Олешко В.П. Використання щуки (<i>Esox lucius</i>) як біорегулятора у сучасних технологіях аквакультури.....	57
Мельниченко О.С., Петренко Я.М., Гейко Л.М. Екологічно безпечні кормові добавки на основі спіруліни та хлорели для підвищення ефективності аквакультури.....	59
Друцький В.А., Терещенко Ю.О., Гейко Л.М. Біоекологічні наслідки антропогенного впливу на формування іхтіоценозів річок Десна і Остер.....	60
Василевич В.С., Гембік А.О., Олешко В.П. Динаміка і перспективи виробництва продукції аквакультури в Україні.....	62
Маєвський В.В., Маєвський І.В., Пилипенко М.Г., Присяжнюк Н.М. Аналіз видового різноманіття та екологічних характеристик іхтіофауни басейну річки Дніпро.....	64
Богданов В.О., Годованик І.І., Кравецький С.А., Мойсієнко М.І., Присяжнюк Н.М. Аналіз ефективності годівлі риби із застосуванням нетрадиційних компонентів комбікорму.....	65
Моздир М.В., Музиченко О.С., Шуляк С.Ю., Присяжнюк Н.М. Екологічні та фізіологічні особливості окремих видів риб у водному середовищі Канівського водосховища.....	67
Денищик К.О., Горбатюк Є.О., Денищик О.Б., Федорук А.Ю., Присяжнюк Н.М. Аналіз структурно-екологічних характеристик та оцінка таксономічного різноманіття іхтіофауни Кременчуцького водосховища.....	68
Вдовика С.К., Трофимчук А.М., Розробка автоматизованої інформаційної системи для розрахунку технологічних та економічних показників роботи повносистемного рибного господарства.....	70
Олешко Б.С., Трофимчук А.М. Вплив екологічних чинників на ефективність вирощування дволіток коропа в умовах рибного господарства ТОВ «Сквираплемрибгосп» Київської області.....	71
Мосійчук М.М., Мацкевич В.В. Оптимізація повітряного живлення ожини <i>ex vitro</i>	73
Budyak S., Khrapak V., Sliusarenko A. Rational feeding as the basis for effective fish cultivation in modern fisheries industry.....	75
Бойко Д.В., Бабань В.П. Вплив діяльності автомийних станцій на екологічний стан навколишнього середовища м. Біла Церква.....	76
Чаган Є.М., Бабань В.П. Оцінка техногенного впливу на навколишнє природне середовище при розробці гранітного кар'єру ТОВ «Шамраївське» Білоцерківського району.....	79
Деркач В.М., Бабань В.П. Визначення впливу промислових та побутових стоків на гідрохімічний режим р. Рось у межах м. Біла Церква.....	80
Дядинова Р.В., Данилюк М.Є., Гаврилюк І.І., Гейко Л.М. Технологічні процеси при відтворенні коропових видів риб в умовах ТОВ «Сквираплемрибгосп».....	83
Нездоля В.І., Смотритель Є.Р., Куновський Ю.В. Тенденції розвитку ринку риби та продукції рибної промисловості.....	84
Гусак Є.М., Кульпин С.О., Сікорський А.Р., Куновський Ю.В. Охорона та відновлення гідрологічного режиму малих водотоків.....	86